

3526

Davacı : Amed Canbey'i temsilen
Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

Vekili : Av. Mehmet Rüştü Tiryaki
Cinnah Cad. Willy Brand Sok. No:13-Çankaya / ANKARA

Davalılar : 1- Başbakanlık - ANKARA

Vekilleri : Hukuk Hizmetleri Başkan Vekili Gülten Bostan
Hukuk Müşaviri Sibel Civanbey - (Aynı Adresteler)
2- Edremit Kaymakamlığı - Edremit / VAN

Davanın Özeti : Van ili, Edremit İlçesi, Türk Telekom Fen Lisesi Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan davacı tarafından, Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle ödenmesi öngörülen tazminattan yararlandırılması isteğiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Edremit Kaymakamlığı'nın 19.1.2012 tarihli ve 136 sayılı bireysel işlemi ile bu işlemin dayanağı olarak gösterilen ve 14.12.2011 tarihli ve 28142 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle bu yerlerde görev yapan personele tazminat ve fiilen fazla çalıştırma yaptırılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personele fazla çalışma ücreti ödenmesi ile öğretim elemanlarının geliştirme ödeneği oranlarında değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına dair 6.12.2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1. maddesinin 1. bendinde yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil)" ibaresinin; Edremit İlçesinin de kapsama dahil diğer yerleşim birimleri kadar depremden etkilendiği, burada görev yapan kamu personelinin mağduriyetleri dikkate alınmadan Kararname kapsamının Van İli, Merkez İlçesi ile Erciş İlçesi ile sınırlı tutulmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek eksik düzenleme nedeniyle iptali istenilmektedir.

Başbakanlığın Savunmasının Özeti : Dava konusu düzenlemenin davacı Sendikanın üyelerinin tamamını ilgilendirmede olduğu bu nedenle dava ehliyetinin bulunmadığı, dava konusu Kararın kapsamının depremin bölgede genel hayatı yoğun olarak olumsuz etkileyen sahalarla sınırlı olarak çıkarıldığı, Karar kapsamının genelleştirilmesinin mevzuata aykırı olduğu, deprem bölgesi içinde yer almakla birlikte Karar kapsamı dışında olan yerlerde günlük yaşamın aksamadan olağan seyrettiği, depremin genel hayata etki edecek derecede bir hasara neden olmadığı, genel hayata etkililik sınırı dışında kalan bölgelerin dava konusu Karar kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu nedenle davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Edremit Kaymakamlığının Savunmasının Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Demet Bilgiş

Düşüncesi : Van İli ve çevresinde meydana gelen 23.10.2011 tarihli depremin Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinin (bağlı yerleşim birimleri dâhil) yanı sıra Edremit İlçesi ve köylerinde de genel hayata etkili olduğu hususu dosyada mevcut olan gerek Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca alınan genel hayata etkililik olurundan, gerekse hasar tespit raporundan anlaşılmakta olup, Edremit İlçesi ve köylerinde görev yapan kamu görevlilerinin de kapsama dahil edilmesi gerekirken, kapsam dışı bırakılmasında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Buna göre, dava konusu bireysel işlem ile 6/12/2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ek Kararın 1. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dahil)" ibaresinin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Şenol Bolat

Düşüncesi : Van İli Edremit İlçesinde öğretmen olarak görev yapan davacı tarafından, Van ili, merkez ve ilçelerinde meydana gelen deprem nedeniyle deprem bölgesinde görev yapan personele ödenen tazminatın kendisine de ödenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan 14.12.2011 tarihli ve 28142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle bu yerlerde görev yapan personele tazminat ve fiilen fazla çalışma yaptırılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele fazla çalışma ücreti ödenmesi ile öğretim elemanlarının geliştirme ödeneği oranlarında değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına ilişkin 6/12/2011 tarih ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli Kararın 1. maddesinin 1.fıkrasında yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dahil)" ibaresinde Edremit İlçesine yer verilmemesinden dolayı eksik düzenleme nedeniyle iptali istenilmiştir.

4123 sayılı Tabi Afet Nedeniyle meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin hizmetlerin yürütülmesine dair kanuna, 4133 sayılı kanun ile eklenen ek 4. maddede "Tabi afete maruz bölgelerde çalışan 657 sayılı Devlet memurları kanununa tabi personele bütçe kanunlarında yer alan fazla çalışma ücretinin iki katını geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenir. Ayrıca bu bölgede çalışan her statüdeki personele ek gösterge dahil en yüksek Devlet memuru aylığının brüt tutarının %50 sini geçmemek kaydıyla tazminat aylık ve ücretleri ile birlikte ödenir. Bu tazminat damga vergisi hariç hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Fazla çalışmanın ve tazminatın uygulama sürelerinin hangi yörelerdeki hangi görev ve derecelere ne miktarda

ödeneceği hususlarına yönelik her türlü düzenlemeyi yapmaya Maliye Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. hükmü getirmiştir.

Söz konusu kanunun verdiği yetkiye dayanılarak davaya konu 6/12/2011 tarih ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlüğe konulmuş, bu Karara ekli kararın 1. maddesinin 1. fıkrasında "Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil) sürekli görevle fiilen çalışmakta olan; a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personele, b) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli ve geçici işçi pozisyonlarında çalıştırılan personele, c) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer mevzuat uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personele, ç) İlgili mevzuatı uyarınca istihdam edilen diğer personele, d) (a), (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamında bulunan personelden, depremle ilgili bir görevin ifası amacıyla Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil) geçici olarak görevlendirilenlere, 23/10/2011 tarihinden itibaren 6 ay süreyle 300 TL tazminat ödenir." kuralına yer verilmiştir.

Van ve çevresinde meydana gelen depremde davaya konu Kararname eki Kararda belirtilen yerler dışındaki yerleşim birimlerinde de hasarlar bulunmasına karşın buraların kapsam dışı bırakıldığı, bu durumun Yasanın amacına aykırı olduğu ileri sürülerek bu düzenlemede Edremit ilçesine yer verilmediğinden eksik düzenlemenin iptali istenilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesi (bağlı yerleşim birimleri dâhil) dışında kalan yerleşim birimlerinde hasarlı yapı olup olmadığı anlaşılmadığından bu hususun açıklığa kavuşturulması amacıyla istem yazısı ile davalı Başbakanlık'tan; 1-23.10.2011 ve 09.11.2011 tarihlerinde Van İli ve çevresinde meydana gelen depremler nedeni ile bu bölgeye ilişkin Bakanlar Kurulu'nca alınan afete maruz bölge kararı olup olmadığı var ise bu Kararın gönderilmesi, 2-Anılan tarihlerde Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem sonucu 7259 sayılı Yasa uyarınca İmar ve İskan Bakanlığı'nca kurulan fen kurulları tarafından bu bölgedeki yerleşim birimlerinde meydana gelen zararların tespiti amacıyla düzenlenen yıkık/ağır, orta ve az hasarlı yapılara ait hasar tespit raporları esas alınarak Van İli, Merkez ilçesi dahil diğer ilçe ve ilçelere bağlı yerleşim birimlerindeki hasarlı yapı sayısının ilçelere göre ayrı ayrı kaç tane olduğunun sorularak, bu tespitlere yönelik bilgi ve belgelerin okunaklı örneklerinin gönderilmesi istenilmiş, idarece gönderilen cevabi yazı ekindeki Van İli, Erciş ve Edremit İlçeleri ile bağlı köylerde yapılan hasar tespitlerine ilişkin verilerin incelenmesinden, davaya konu Kararname eki Karar kapsamında bulunmayan Van'ın Edremit ilçesinde 1416 konut, 62 işyeri, 80 ahır, bu ilçenin köylerinde de 1298 konut, 1 işyeri ile 381 ahırın (yıkık/ağır hasarlı, orta hasarlı, az hasarlı) hasarlı olarak tespit edildiği anlaşılmaktadır.

Yapılan bu tespitler karşısında meydana gelen depremin, Van İli Edremit ilçesi ve köylerinde de yaşamı önemli ölçüde etkileyecek şekilde zarar verdiği sonucuna ulaşılmaktadır. Kaldı ki bu husus, istem yazısı üzerine verilen cevabi yazı ekindeki Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nca Başkanlık makamına yazılan 04.11.2011 tarih ve B.02.1.AAD.0.1200.01/110 sayılı yazıya verilen olurla da doğrulanmıştır.

Bu durumda Anılan Yasa maddesi ile afet bölgelerinde çalışan kamu personeline ödenecek çalışma ücreti ve tazminatla ilgili her türlü düzenlemeyi yapmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınarak takdir yetkisi tanınmış ise de, **tabi afete maruz bölgelerde çalışan 657 sayılı Yasaya tabi personele çalışma ücreti ve tazminat ödeneceğinin hüküm altına alınmış olması** ve söz konusu bölgede meydana gelen depremin Van İlinin Erciş İlçesi ve bağlı yerleşim birimlerinde de genel hayatı etkileyecek derecede zarara yol açmış olması karşısında davaya konu Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan ekli Kararda, Van İlinin Erciş İlçesi kapsam dışı bırakılarak yapılan düzenlemede ve bu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen bireysel işlemde anılan yasa hükmüne uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu bireysel işlemle, 6/12/2011 tarih ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli Kararın 1. maddesinin 1.fıkrasında yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dahil)" ibaresinin eksik düzenleme nedeniyle iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbirinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dava, Van ili, Edremit İlçesi, Türk Telekom Fen Lisesi Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan davacı tarafından, Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle ödenmesi öngörülen tazminattan yararlandırılması isteğiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin bireysel işlem ile bu işlemin dayanağı olarak gösterilen ve 14.12.2011 tarihli ve 28142 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle bu yerlerde görev yapan personele tazminat ve fiilen fazla çalıştırma yaptırılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personele fazla çalışma ücreti ödenmesi ile öğretim elemanlarının geliştirme ödeneği oranlarında değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına dair 6.12.2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1. maddesinin 1. bendinde yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil)" ibaresinin eksik düzenleme nedeniyle iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı İdarelerden Başbakanlığın usule ilişkin itirazları yerinde görülmemeyerek işin esasına geçildi:

4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanunun Ek 4. maddesinde, "Tabii afete maruz bölgelerde çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele bütçe kanunlarında yer alan fazla çalışma ücretinin iki katını geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenir. Ayrıca bu bölgede çalışan her statüdeki personele ek gösterge dahil en yüksek Devlet Memuru aylığının brüt tutarının % 50'sini geçmemek kaydı ile tazminat, aylık ve ücretleri ile birlikte ödenir. Bu tazminat, damga vergisi hariç hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Fazla çalışmanın ve tazminatın uygulama sürelerinin, hangi yörelerdeki hangi görev ve derecelere ne miktarda ödeneceği hususlarına yönelik her türlü düzenlemeyi yapmaya Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 1. maddesinde, "Depremde yapıları ve kamu tesisleri genel hayata etkili olacak derecede zarar gören veya görmesi muhtemel olan yerlerde alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlar hakkında bu kanun hükümlerinin uygulanacağı, afete uğriyan meskün yerlerin büyüklüğü o yerin tamamında veya bir kesiminde yıkılan, oturulmaz hale gelen bina sayısı, zarar gören yapı ve tesislerin genel hayata etki derecesi, mahallin ekonomik ve sosyal özellikleri, zararın kamu oyundaki tepkisi, normal hayat düzenindeki aksamalar ve benzeri hususlar gözönünde tutulmak suretiyle afetlerin genel hayata etkililiğine ilişkin temel kuralların, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının mütalaaları da alınarak İmar ve İskan Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirtileceği, afetlerin meydana gelmesinde veya muhtemel olması halinde zararın o yerin genel hayatına etkili olup olmadığına, yönetmelik esasları gereğince, İmar ve İskan Bakanlığı tarafından karar verileceği, afetin meydana gelmesi halinde bu kanun gereğince alınması لازمgelen acil tedbirlerin ittihazına afetin meydana geldiği bölgenin valisinin yetkili olduğu kuralı yer almış, anılan Kanun hükümleri uyarınca da 22.9.1968 tarihli ve 13007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik ile afetlerin genel hayata etkililiğine ilişkin temel kurallar belirlenmiştir.

4123 sayılı Kanunun Ek 4. maddesiyle verilen yetkiye istinaden 14.12.2011 tarihli ve 28142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Van İli ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle bu yerlerde görev yapan personele tazminat ve fiilen fazla çalıştırma yaptırılan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personele fazla çalışma ücreti ödenmesi ile öğretim elemanlarının geliştirme ödeneği oranlarında değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına dair 6.12.2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1.

maddesi ile Van ili Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil) sürekli görevle fiilen çalışmakta olan; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personele, 23/10/2011 tarihinden itibaren 6 ay süreyle 300,00 TL tazminat ödeneceği yolunda düzenlemede bulunulmuştur.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler uyarınca, afete maruz bölgelerde görev yapan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele tazminat ödenebileceği, tazminatın uygulama sürelerinin, hangi yörelerdeki hangi görev ve derecelere ne miktarda ödeneceği hususlarına yönelik her türlü düzenlemeyi yapma konusunda Bakanlar Kurulunun yetkili kılındığı açıktır.

Dosyanın incelenmesinden, 23.10.2011 tarihinde meydana gelen Van- Erciş ve 9.11.2011 tarihli Van - Edremit merkezli depremler nedeniyle 6.12.2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil) görev yapan kamu personeline 6 ay süreyle 300,00-TL tazminat ödenmesinin kurala bağlandığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmeliğin 2., 3. ve 5. maddelerine istinaden alınan 4.11.2011 tarihli ve 110 sayılı depremin genel hayata etkililiğine ilişkin olurda ise, Van ili ve çevresinde 23.10.2011 tarihinde meydana gelen deprem afetinin Van ili Merkez ilçesi ve köyleri, Van ili Erciş ilçesi ve köyleri ile Van ili Edremit ilçesi ve köylerinde genel hayata etkili olduğu hususuna yer verildiği, Van ili, Edremit İlçesi, Türk Telekom Fen Lisesi Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan davacının, 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca tazminattan yararlandırılması isteğiyle yaptığı başvurunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İdarenin takdir yetkisini kullanırken, bu yetkisinin sınırsız ve mutlak olmadığı, hizmet gereklerine ve kamu yararına uygun olarak kullanılması gerektiği hususu öğreti ve yargı kararlarında üzerinde görüş birliği sağlanan konulardandır. Bu bağlamda, idarenin takdir yetkisinin hukuka uygunluk denetiminin, hizmetin gereklerine ve kamu yararına uygun olup olmadığı noktasında yapılması gerektiği açıktır.

Bu itibarla, Van ili ve çevresinde meydana gelen depremin Van ili, Merkez ilçesi ile Erciş ilçesinin (bağlı yerleşim birimleri dâhil) yanı sıra Edremit ilçesi ve köylerinde de genel hayata etkili olduğu hususu dosyada mevcut olan gerek Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca alınan genel hayata etkililik olurundan gerekse hasar tespit raporundan anlaşıldığından tabii afete maruz bölgelerde çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel için öngörülen tazminattan, Edremit İlçesi ve köylerinde görev yapan kamu görevlilerinin kapsam dışı bırakılarak yararlandırılmamasına yönelik düzenleyici işlemde ve buna dayanılarak tesis edilen bireysel

işlemlerde hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, Edremit Kaymakamlığı'nın 19.1.2012 tarihli ve 136 sayılı bireysel işlemi ile 6.12.2011 tarihli ve 2011/2518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 1. maddesinin 1. bendinde yer alan "Merkez İlçesi ile Erciş İlçesinde (bağlı yerleşim birimleri dâhil)" ibaresinin Edremit İlçesi ve köyleri yönünden **İPTALİNE**; aşağıda dökümü yapılan 308,50-TL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine; kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret tarifesi uyarınca 1.500,00-TL vekâlet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halide davacıya iadesine, bu kararın tebliğinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunda temyiz yolu açık olmak üzere, 4.11.2015 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Orhan Cem	Emel	Mustafa	Vecdi	Oktay
ERBÜK	CENGİZ	DÖNER	KARANFİL	AYDIN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Harçlar	180,50 TL
Posta Gideri	<u>+ 128,00 TL</u>
TOPLAM	308,50 TL

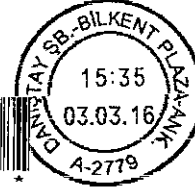
**T.C.
DANIŞTAY
11. Daire Başkanlığı**

Dosya No : 2013/1175

Örnek No:25

TAAHHÜTLÜ

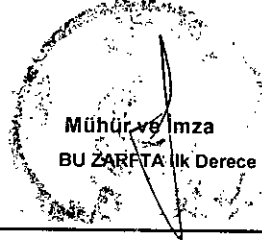
No:

Adı Soyadı : Davacı AMED CANBEY Vekili Av. MEHMET RUŞTU
TİRYAKI
Cinnah Cad. Willy Brand Sok. No:13 Çankaya/
Ankara

adresinde bulunur.

9 Mart 2016

BU ZARFTA İlk Derece (Karar) - 14/01/2016 VARDIR.

Buradan katlayınız.